

EDİTÖRE MEKTUP

Letter to the Editor

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Keçiören
SUAM
Ortopedi ve Travmatoloji Klinik Eğitim
ve İdari Sorumlusu

Prof. Dr. Murat ALTAY
(0000-0002-1898-3733)

Geliş tarihi/Received: 21.02.2019
Kabul tarihi/Accepted: 21.02.2019
DOI: DOI: 10.16919/bozoktip.530119
Bozok Tıp Derg 2019;9(1):1-2
Bozok Med J 2019;9(1):1-2

Sayın Editör;

Bozok Tıp Dergisi 2016; 6(3): 60-4 sayısında, Dr. Mehmet Faruk Çatma, Dr. Alper Öztürk ve Dr Mehmet Atif Erol Aksekili tarafından “Kalça ekleminden kurşun çekirdeği çıkarılmasının klinik ve fonksiyonel sonuçları: Üç olgunun 5 yıllık takibi” makalesindeki (EK 1) 1 ve 2 no’lu vaka takdimi yapılan hastalar ile ilgili verilen bilgiler gerçek verilerle bağdaşmamaktadır.

Ayrıca 1 nolu vaka olarak sunulan 32 yaşındaki hasta; “Vaka Takdimi” olarak benzer tarihlerde **J of Orthopaedic Case Reports 2016 Sep-Oct: 6(4): 13-16** sayısında (EK 2) “Treatment of the bullet, traversing femoral neck, lodged in hip joint: Initial arthroscopic removal and subsequent catilage repair” adlı makalede de sunulmuştur.

Aynı hasta; benzer tarihlerde iki farklı dergide vaka takdimi olarak sunulmasına karşın, bu hasta ile ilgili bu iki makaledeki bilgiler de farklıdır. Maalesef bu hasta ile ilgili gerçek veriler bu iki yayındaki verilerle de uyuşmamaktadır. Temmuz 2011 – Mart 2015 yılları arasında Dışkapı Yıldırım Beyazıt EAH Ortopedi ve Travmatoloji Klinik Eğitim ve İdari Sorumlusu olarak çalışmış olmam nedeniyle “Vaka Takdimi” olarak sunulan hasta Ö.T’un (1979 doğumlu, TC 40******) tanı, tedavi ve takip sonucunu yakından biliyorum.

Derginizde çıkan makalede Ekim 2010 – Ağustos 2011 tarihleri arasında kalça ekleminden kurşun çıkarılan üç olgunun 5 yıllık takip sonuçlarının verildiği belirtilmektedir. Bir no’lu hasta ile ilgili olarak; ameliyattan bir yıl sonra bu hastada yük verme ile kasık ağrısı olduğu belirtilmiş. İkinci yıl kontrolünde özellikle yük verme ile kalça ağrısı olduğu vurgulanmış. Tetkikler sonucu kırık hasarı saptanması üzerine Mart 2013’de güvenli kalça dislokasyonu ile kırık tamiri yapıldığı belirtilmiş. İlk ameliyattan beş yıl sonra kasık ağrısı ve kalça hareketlerinde kısıtlılık şikayetiyle hastaneye başvurduğu, hastanın gece de ağrısı olduğu belirtilerek ve çekilen röntgenlerinde kalça kireçlenmesi saptanması üzerine total kalça protezi önerildiği vurgulanmıştır.

Bu makalede 2 ve 3 no’lu hastalarda ise ikinci yıl kontrollerinde hastaların iyi ve şikayetlerinin olmadığı belirtilmiş. Figür 6’nın altındaki alt yazıda ise hastaların beş yıllık sonuçları şeklinde grafileri konulmuş.

Makalenin sonucunda kırık hasarının kireçlenme ile sonuçlanabileceği belirtilmiş ve prognozun da direkt olarak kırık hasarı ile ilişkili olduğu vurgulanmıştır.

Gerçekler ise bu iki makaledeki verilerden çok farklı:

1. Bir no’lu hasta Ö. T. (TC:40******) ateşli silah yaralanması nedeniyle **acil servise başvuru tarihi 28.12.2012’dir (EK 3)**.

2. Klinik arşiv kayıtlarına göre 1204 numara ile kayıt edilmiştir (EK 4). **İlk ameliyatı 04.01.2013 tarihinde** artroskopik kurşun çıkarımı ve debridman şeklinde olmuştur. Ameliyatın (artroskopik kalça ameliyatı) Dışkapı EAH’nde ilk olması nedeniyle Kliniğin Eğitim ve İdari Sorumlusu olmam nedeniyle baştan sona tarafımca izlenmiştir. Sonrasında hastane web sayfasında da yayımlanmıştır.

3. Hastanın klinik şikayetleri bu ameliyattan sonra devam etmiş olup, benim hastaneden ayrıldığım Şubat 2015 tarihine kadar artarak sürmüş ve o tarihte total kalça protezi adayı olduğu tarafımızca saptanmıştır. Hastaya protez ameliyatı gerekeceği söylenmiş, hastanın yaşının küçük olması nedeniyle şikayetlerinin çok arttığı dönemde bu ameliyatın yapılacağı ifade edilmiştir. Ben klinikten ayrıldıktan yaklaşık iki ay sonra bu hastaya **16.04.2015 tarihinde trokanterik osteotomi ile birlikte güvenli kalça dislokasyonu yapıp, hücresiz kırık tamiri uygulanmış**, protez ameliyatı öncesi son bir şans verilmiştir (EK 5).

4. 08.06.2017 tarihinde ise bu yapılan ameliyattan başarı sağlanmadığı için total kalça protezi ameliyatı yapılmıştır (EK 6).

5. Makalede bahsedilen diğer **ikinci hasta (H. B.)** Klinik arşiv kayıtlarında 1257 numara ile kayıtlıdır. **24 yaşında** olduğu, **ameliyatın 21.01.2013 tarihinde** yapıldığı kayıtlarda mevcuttur (EK 7). Dolayısıyla makalede çalışma aralığı olarak verilen Ekim 2010 – Ağustos 2011 tarihlerine uymamaktadır. **Beş yıllık takibinin olması da mümkün değildir.**

6. Bozok Tıp Dergisi'ndeki makalede bahsedilen diğer üçüncü hasta hakkında hiçbir bilğim yoktur, çalıştığım süre içinde kayıtlarımızda mevcut değildir. Epikriz ve ameliyat notlarından bu hastanın sorgulanması ve bu bilgilerin teyit edilmesi gerekir.

Sonuç olarak;

1. Her iki makalede de tarihler (hastaların başvuru tarihleri, ameliyat tarihleri, takip süreleri gibi) belirgin bir şekilde hatalı verilmiştir. Muhtemelen hasta takip sürelerini uzun göstermek için bu şekilde bir yola başvurulmuştur. İlk ameliyatı 04.01.2013 tarihinde, ikinci ameliyatı 16.04.2015 tarihinde yapılan hastanın bu makaleler hazırlandığında, ilk başvuru tarihine göre en fazla 3 yıl takibi mevcuttur.

2. **Her iki makalede iki yazar ismi hatta birinci isim aynı olmasına karşın (Dr. Mehmet Faruk Çatma, Dr. Alper Öztürk) bu iki makalenin tarih hataları dışında hasta sonucu da tamamen farklı olarak gösterilmiştir.** J of Orthopaedic Case Reports Dergisi'ndeki makalede sonuç iyi olarak belirtilip, hücresiz kırık çatıların kurşun nedeniyle oluşan kırık hasarlarında kullanışlı olduğu sonucuna varırlarken, Derginiz'deki makalede hastanın sonucunun kötü ve protez ihtiyacı olduğu belirtilmiş, nitekim bir süre sonra da hastaya protez ameliyatı yapılmış. Bu iki makale aynı tarihlerde yaklaşık yayımlanmasına karşın sonuçların bu şekilde farklı gösterilmesi anlaşılır bir durum değildir.

Bu makale ile ilgili olarak tarafınızca inceleme başlatılıp, yukarda net bir şekilde gösterdiğim üzere; Üniversitelerarası Kurul Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi 2. Madde **b (sahtecilik), c (çarpıtma), ç (tekrar yayım) d (dilimleme) bendlerine** göre etik ihlaller açısından tarafınızca değerlendirilmesini, bu mektubun derginizde yayımlanmasını ve sonucun tarafıma bildirilmesini saygılarımla arz ederim. 06.01.2019

Prof. Dr. Murat ALTAY
(0000-0002-1898-3733)

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Keçiören SUAM
Ortopedi ve Travmatoloji Klinik Eğitim ve İdari Sorumlusu